

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci žalobcu **J. M. C.**, bytom S., N., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Cimrák, s.r.o., Štefánikova 7, Nitra proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 12324-2/2011-BA z 2. februára 2011 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. mája 2011, č. k. 11S/22/2011 - 30, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 10. mája 2011, č. k. 11S/22/2011 - 30, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 12324-2/2011-BA z 2. februára 2011, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v Nitre z 12. novembra 2010 č. 700-1111842510-GC04/10, ktorým tento prvostupňový správny orgán podľa § 144 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), § 152a a podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod

8 zákona o sociálnom poistení uložil žalobcovi ako zamestnávateľovi povinnosť zaplatiť za obdobie mesiacov jún a júl 2009 poistné na nemocenské poistenie v sume 94,60 €, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 618,10 €, poistné na invalidné poistenie v sume 204,80 €, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 66,80 €, poistné na úrazové poistenie v sume 26,50 €, poistné na garančné poistenie v sume 7,70 € a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 162,90 €, spolu 1181,40 €.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že v súlade s § 231 ods. 1 písm. f) zákona o sociálnom poistení žalobca ako zamestnávateľ predložil pobočke žalovanej v Nitre výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za mesiace jún a júl 2009, pričom toto poistné a príspevky v zákonom stanovenej lehote neodviedol. Pobočka žalovanej poistné a príspevky predpísala v súlade s predloženým mesačným výkazom poistného a príspevkov rozhodnutím, ktoré podľa názoru krajského súdu spĺňa zákonom stanovené náležitosti a je z neho zrejmé, čo bolo jeho podkladom (mesačné výkazy poistného a príspevkov za mesiac jún a júl 2009, v ktorých je uvedený zoznam zamestnancov žalobcu, ich vymeriavacie základy, výška poistného za zamestnávateľa a jeho zamestnancov), teda z čoho prvostupňový správny orgán vychádzal pri výpočte poistného a príspevkov. Preto krajský súd považoval postup žalovanej, keď rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila, za správny. Ani v čase rozhodovania žalovanej neboli pochybnosti o tom, že žalobca dlžné poistné a príspevky za mesiace jún a júl 2009 nezaplatil, čo žalobca ani netvrdil, a ani nenamietal. Dôvody jeho žaloby spočívali výlučne v tom, že rozhodnutia správnych orgánov prvého i druhého stupňa sú nepreskúmateľné pre nedostatok náležitostí odôvodnenia a nemožno z nich bez akýchkoľvek pochybností určiť správnosť výpočtu poistného a príspevkov. Krajský súd sa s názorom žalobcu nestotožnil a poukázal na to, že výkaz poistného a príspevkov za príslušný mesiac, v ktorom je uvedený zoznam zamestnancov, ich vymeriavacie základy a suma poistného a príspevkov za zamestnanca a zamestnávateľa, je dostatočným podkladom na rozhodnutie. Pokiaľ ide o percentuálne sadzby poistného a príspevkov, tieto sú stanovené zákonom a žalobcovi museli byť známe pri výpočte poistného a príspevkov, pretože bez znalosti týchto sadzieb by nebolo možné vypracovať mesačný výkaz poistného a príspevkov.

Žalobca podal proti rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že pokiaľsa rozhodnutím ukladá povinnosť zaplatiť určitú dlžnú sumu (v tomto prípade poistné)

je povinnosťou správneho orgánu, aby v odôvodnení rozhodnutia uviedol ako dospel k výpočtu tejto sumy, čo znamená, že v danej veci bolo potrebné uviesť spôsob výpočtu vymeriavacieho základu u žalobcu za mesiace jún a júl 2009 a druh poistného, a to i poukázaním na príslušné ustanovenie zákona a percentuálnu sadzbu poistného pri jednotlivých druhoch poistného. Podľa jeho názoru sa krajský súd nevysporiadal s jeho tvrdeniami v podanej žalobe. Povinnosťou žalovanej v odvolacom konaní bolo preskúmať rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v celom rozsahu. Žalovaná má v odvolacom konaní rozsiahle oprávnenia a môže sama nedostatky rozhodnutia prvostupňového správneho konania odstrániť, alebo z dôvodov rýchlosti a hospodárnosti konania môže odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť správne mu orgánu prvého stupňa. Namietal nesprávny procesný postup správnych orgánov, pretože je podľa jeho názoru neprípustné a v rozpore so zákonom, aby prvým úkonom správneho orgánu voči žalobcovi bolo doručenie samotného rozhodnutia, v danom prípade rozhodnutia o predpísaní poistného.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej o predpísaní poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za obdobie mesiacov jún 2009 a júl 2009.

Podľa § 231 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení zamestnávateľ je povinný predkladať pobočke výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity

a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevku na starobné dôchodkové sporenie.

Podľa § 143 ods. 2 prvej vety zákona o sociálnom poistení poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca.

Podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 3,32 €, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

Podľa § 152a zákona o sociálnom poistení na predpísanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, vrátenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, povolenie splátok dlžných súm príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, premlčanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, postúpenie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, odpísanie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie platia § 144 až 151 rovnako.

Podľa § 172 ods. 1 zákona o sociálnom poistení na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

Podľa § 195 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

Podľa § 209 ods. 1, 3 a 4 o sociálnom poistení rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí

byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Podľa § 218 ods. 1, 2 zákona o sociálnom poistení odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí

Odvolací súd zistil, že pobočka žalovanej predpísala žalobcovi dlžné poistné a príspevky v sume 1181,40 € na základe mesačných výkazov poistného a príspevkov za mesiace jún a júl 2009, ktoré vyplnil a predložil samotný žalobca ako zamestnávateľ, a príloha ktorých obsahuje zoznam zamestnancov, ich vymeriavacie základy a odvody poistného a príspevkov zamestnanca i zamestnávateľa. Dlžné poistné a príspevky boli predpísané žalobcovi z dôvodu, že žalobca ako zamestnávateľ vôbec neodviedol poistné a príspevky za uvedené mesiace. Tieto skutočnosti vyplývajú tiež z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a je preto zrejmé, ako správny orgán k jednotlivým sumám dospel, z čoho vychádzal pri výpočte poistného a príspevkov, pričom samotná výška predpísaného poistného a príspevkov nebola žalobcom namietaná.

Pokiaľ žalobca vytýkal nesprávny procesný postup správnych orgánov, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že zákon o sociálnom poistení ustanovuje špeciálnu právnu úpravu konania vo veciach sociálneho poistenia, vylučujúc použitie všeobecného predpisu o správnom konaní, t. j. správneho poriadku. Konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej

zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon (§ 185 ods. 4 zákona o sociálnom poistení). Zákon o sociálnom poistení však nekonkretizuje o aký úkon má ísť, a preto za prvý úkon je možné považovať aj doručenie rozhodnutia, pokiaľ Sociálna poisťovňa disponovala potrebnými a dostatočnými podkladmi pre rozhodnutie.

Sociálna poisťovňa nemá v danej veci podľa zákona o sociálnom poistení ani povinnosť, aby o začatí konania upovedomila všetkých známych účastníkov konania, ako to ukladá správny poriadok. Taktiež zákon o sociálnom poistení neukladá povinnosť žalovanej pred vydaním rozhodnutia dať možnosť vyjadriť sa účastníkovi konania k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, ak konala a rozhodovala na základe podkladov predložených žalobcom. V danom prípade z administratívneho spisu vyplýva, že žalovaná disponovala výkazom poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušné kalendárne mesiace, ktoré *sú dostatočným podkladom pre rozhodnutie o predpísaní poistného a príspevkov*.

Z citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení vyplýva, že každé rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, teda aj žalovanej (§ 124 zákona o sociálnom poistení), musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci. Na tento účel zákon o sociálnom poistení priznáva odvolaciemu orgánu okrem iných oprávnení, aj oprávnenie zmeniť príp. zrušiť rozhodnutie prvostupňového orgánu. Rozhodnutie o predpísaní poistného má deklaratórnu povahu a konštatuje sa ním právny stav, ktorý tu existuje v čase vydania rozhodnutia (teda aj rozhodnutia odvolacieho orgánu). V čase rozhodovania žalovanej v konaní na druhom stupni neboli pochybnosti o skutočnosti, že poistné za mesiace jún a júl 2009 nebolo zaplatené.

Odvolací súd dospel preto k zhodnému záveru, že žalovaná si pre svoje rozhodnutie zadovážila dostatok skutkových podkladov a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnila. Nepochybil preto krajský súd, keď napadnuté rozhodnutie žalovanej ako zákonné potvrdil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok krajského súdu v súlade s§ 250ja ods.3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo žalobca

v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanej trovy v odvolacom konaní nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. augusta 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská